

ЖАСТАРДЫ ИМАНДЫЛЫҚҚА ТӘРБИЕЛЕУ

Орындағандар : Төлепбергенова А.
Абдраманова Ә.
Намозова Г.
Насыров С.

Жоспары:

- 1) Имандылық тәрбиесінің негізі
- 2) Жастарды имандылыққа тәрбиелеудің маңызы
- 3) Дәстүрлік тәрбие
- 4) Ақын-жырау өлеңдері.

ОТБАСЫНЫҢ БЕРЕКЕСІ – ИМАНДЫЛЫҚТАН БАСТАЛАДЫ...

Имандылық – адамның қоғамдағы, күнделікті өмірдегі іс-әрекеттерін белгілі бір қалыпқа түсіретін ішкі рухани реттеуіш, қадір-қасиет, адам бойындағы адамгершілік, ізгілік, кісілік белгісі. Дәстүрлі қазақ қоғамында адамның имандылығына – мінез-құлық жүйесіндегі ерекшеліктеріне көп көңіл бөлінген. Адамның жарық дүниеге келуі, өсуі, ержетуі, тіршілік етуі, қартаюы, ата мен баланың қарым-қатынасы, үлкендік пен кішілік, сыйластық, әдептілік пен арлылық, инабаттылық тәрізді маңызды мәселелер имандылықтың маңызды құрамдас бөлігі ретінде ешқашан да назардан тыс қалмаған.

Жастардың үлкендерге құрмет көрсетуі, үлкендердің кішілерге ізет білдіруі өмір сүру салтына айналған. Қоғамда берік қалыптасқан осындай көрегенділікпен өмір кешу дағдылары жинала келіп, барша адамгершілік қағидалардың, Имандылықтың жазылмаған кодекстерінің қалыптасуына негіз болған.

Бойына адамгершілік асыл қасиеттерді жинап өскен жасты «көргенді» деп, жүрегінен нұр, өңінен жылу кетпейтін, әрдайым жақсылық жолын ойлайтын, әр істе әділдік көрсететін адамдарды «иманды» деп атаған. Мұсылмандық дүниетаным бойынша Имандылық иманнан пайда болады. Ал иман – жүректегі нұр, нұрдың сыртқы болмысы, яғни Имандылық.

Адамгершілік

Жомарттық

Шыншылдық

Имандылық қасиеттер:

Сенімділік

Адалдық

Әділдік

Қайраттылық

Тазалық

Қайсарлық

Іс-әрекеттегі имандылық
қасиеттердің көрініс табуы:

Әдептілік

Сабырлылық

Еңбек сүйгіштік

Ислам ғұламасы Имам Ғазали (1050-1111)
баланының келешекте адам яки надан болуы
мына факторларға байланысты деген сөзіне
ТОҚТАЛЫП КЕТСЕК:

1)Ата-анасы (жақын адамдары)

2)Білім алған ортасы

Өсіп жетілген ортасы

4. Өзінің парасаттылығы мен ақылдылығы

В.А. Сухомлинский: «Егер баланы тәрбиелеген дәрежеге жеткізудің сәті түссе, адамгершілік тәрбие жеке адамды жетілдіруге тиімді ықпал жасайды» дей отырып, «Егер біз балаға қуаныш пен бақыт бере алсақ, ол бала дәл сондай бола алады», - деген

Имандылық тәрбие берудің әдістері

Отбасындағы имандылық білім берудің әдістері ата-аналардың балалардың бойында рухани-адамгершілік сапа-қасиеттердің қалыптасуына бағытталған іс-әрекеттерін сипаттайды

Тәрбие мәселелерін зерттеген ғалымдар С.Әбенбаев, С.Б.Бабаев, С.С. Қоңырбаева және т.б. пікірінше, тәрбие әдістерін пайдалануда оларды нақты мақсатқа байланысты іріктеп алу дұрыс. Тәрбие тәжірибесі алдымен ежелден келе жатқан дәстүрлі әдістерге арқа сүйейді.

тұлға санасын қалыптастыру,

**балалардың іс-әрекеттерін
ұйымдастыру;**

**рухани-адамгершілік мінез-құлыққа
ынталандыру**

Алла тағалаға иман еткен адамға бітетін көркем мінез. Алла жіберген әрбір пайғамбарының міндеті – иман мен Имандылыққа уағыздау деп саналған. Ең соңғы *Пайғамбар Мұхаммед (с.а.у.)* «Мен ең ғажап көркем мінезді толықтыру үшін жіберілдім», - деуі арқылы әлемдегі тәлім-тәрбие мен имандылықтың қаншалықты маңызды екенін көрсеткен, Имандылыққа өзі бірінші үлгі болған делінеді. Алла тағала адамды иман мен имандылық үшін жаратқан, сондықтан: «Алланың мінезінен үлгі-өнеге алыңдар» (Мұхаммед пайғамбар), - деп уағыздалады. Имандылықтың негізін мұсылмандар **Құранда** деп біледі. Құран Кәрімнен ең көп үлгі алған Мұхаммед пайғамбардың мінезі жайлы Хазіреті Айша: «Оның мінезі - Құран», - деп жауап берген. Ізгі істер діни ұғым бойынша Имандылық болып табылады. Қазіргі зайырлы өркениетті қоғамда имандылық – аса қастерлі, биік адамшылық қасиет ретінде ұсынылады.

Шәкәрім Құдайбердіұлының сыр сөздері бүгінгі қоғамның тынысымен үндес екендігі даусыз. Қазақ қауымының ғана емес, жалпы адамзат баласының рухани қазынасы үшін өлмес өсиет қалдырған бабамыздың асыл мағыналы сыр сөздерінің жылдар өткен сайын жаңғыратыны шындыққа айналып отыр. Сондықтан да «иманына қазақтың талапты жастарын таныс қылмақ үшін Шәкәрім бұл жинағында»:

«Қырықтан соңғы қырымды,
Сынамақ болсаң түрімді,
Көрейін десең нұрымды,
Жи-дағы оқы жырымды»,
Қырықтан соңғы иманым,
Отыз жылдай жиғаным,
Көп ғалымның сөзінің
Ақылға алдым сыйғанын,-
деген екен.

- ▣ *«Ақпейіл және ықыласты жүрек адамды жетелеуі тиісті, сонда ғана оның еңбегі және табыстылығы ерекше мәнге ие болады. Адам болып дүниеге келу жеңіл, бірақ адам болу қиын», - деген болатын.*

▣ *Абай*

Пайдаланылған әдебиеттер:

1) Уикипедия

2) Мен – Адаммын , жеке тұлғаның рухани-адамгершілігін дамыту сабақтарын ұйымдастыруға арналған әдістемелік құрал, Игенбаева. Б. Қ. Алматы - 2000

3) «Өзін – өзі тану» мен басқа пәндердің ықпалдасуының мазмұны мен тәсілдері , мұғалімдерге арналған әдістемелік құрал, Мұқажанова Р. А. , Омарова Г. А. , Алматы – 2013

НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА РАХМЕТ!

